יום ד', כ"ח בתשרי תשס"ה (13 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ביום אתמול, **כ"ז בתשרי**, בשנת תשט"ז [1955], **מדינת ישראל השיגה לרשותה 4 מתוך המגילות שנתגלו במערת קומרן ב- 1947**. לפנינו תמצית הסיפור המרתק על אודות מהלך הפרוייקט לעבד מגילות אלה ואחרות שנתגלו עם השנים במדבר יהודה, ולהוציאן לאור. הדובר - **עמנואל טוב**:

=**היום אנחנו חוגגים** את חגן של מגילות ארץ-ישראל, לא רק של מגילות קומרן, כי אם של כל המגילות שנתגלו במדבר יהודה, הן בידי משלחות ישראליות והן בידי משלחות מחו"ל. שכן היום אנחנו מציינים את סיומם של כל מפעלי הפרסום של מגילות מדבר יהודה. במקרה, בעת ובעונה אחת, יצאו ממכבש הדפוס באוקספורד אחרון הכרכים בפרוייקט הבינלאומי של פרסום מגילות קומרן בסדרה רבת-היקף בשם 'תגליות מדבר יהודה', וממכבש הדפוס בירושלים יצא אחרון הכרכים של מגילות נחל חבר מטעם החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה. לפני כשנה אותה חברה פירסמה את אחרון הכרכים של הטקסטים ממצדה. **מאז שהמגילות נתגלו** בסוף שנות הארבעים ובתחילת שנות החמישים תהליך פרסומן היה איטי ומלא חתחתים. לפיכך, אחרי שהמגילות היו חבויות במשך אלפיים שנה במערות קומרן או מתחת לפני הקרקע, חלקן המשיך להיות נסתר מן העין במשך ארבעה או חמישה עשורים נוספים בגלל עיכובים רציניים בפירסום. עיכובים אלה זכו לביקורת נחרצת בציבור. על-כן, ניתן לומר שהמגילות שהיו חבויות במשך אלפיים שנה גלויות עתה לעיני כל, לתפארת עם ישראל ולתפארת המדע. **'שולחנות הסופרים'** מקומרן בעת הצגתם בחצר הפנימית של מוזיאון רוקפלר בירושלים כשמדברים על מגילות קומרן, חושבים קודם כל על המגילות המקראיות שנמצאו שם, מגילות המוסרות את כתבי-היד הקדומים ביותר של המקרא. אולי בזכות המגילה הארוכה של ספר ישעיה המוצגת בהיכל הספר, המגילות המקראיות ידועות יותר בציבור מאשר המגילות האחרות. אבל לכל המגילות ניכרת חשיבות רבה לעולם המחקר ולאט לאט נספג המידע מתוכן בענפי המחקר השונים. המגילות הלא-מקראיות מאפשרות לנו לעמוד על הספרות וחיי הרוח לא רק של החבורה שהתבודדה בשממה, אלא של עם ישראל כולו. מוצאים שם בין היתר יצירות פיוטיות, ספרות חכמה ענפה, הרהורים על אחרית הימים, חיבור על ירושלים של מעלה, ספרות הלכתית, חיבורים כיתתיים, לוחות של משמרות הכוהנים, שיכתובים שונים של ספרי המקרא ופרשנות על המקרא. דרך החיבורים הללו ניתן לעמוד מקרוב על הלכי הרוח בעם ישראל באותה תקופה, לא רק אצל חבורת קומרן, אלא גם אצל קבוצות אחרות בארץ. **אך גם מעבר לעולם המחקר** המגילות נעשו לשם דבר, במיוחד בגלל הנסיבות המסתוריות שבהן נתגלו. מאות ספרים נכתבו עליהן, ובהם מחקרים מצוינים לצד ספרים המפיצים תיאוריות משונות. מה לא מצאו במגילות? יש אפילו הטוענים שמצאו במגילת ישעיהו את סימן הצלב, ואף סימנים סיניים. המגילות המקראיות מאפשרות לנו לעמוד על פרטים בנוסח המקרא במאות האחרונות לפני הספירה ובמאה הראשונה לספירה. אפשר לראות בבירור את המסורות השונות של נוסח המקרא באותם ימים, **ובהן הפתעות לא מעטות**. אנחנו רואים את הנוסח 'שלנו', נוסח המסורה, במערות בקומרן, אך בצורה טובה יותר במערות בר כוכבא ועל המצדה. כעת ברור לכל שקנאי מצדה ואנשי בר כוכבא, ששעו לירושלים כמרכזם הרוחני, החזיקו במגילות ששיקפו את הנוסח של הפרושים. מגילות אלה גם נכתבו לפי הוראת חז"ל לכתיבת ספרי קודש. כל המגילות הללו נמצאות היום בידי רשות העתיקות והיכל הספר; חלקן מוצג לציבור וחלקן נשאר במגירות.

[על תהליך ההוצאה לאור, בע"ה, מחר]
[http://www.antiquities.org.il/article_Item_ido.asp?sec_id=36&subj_id=69&id=65&module_id=]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל